

РЕШЕНИЕ

№ 271

гр. София, 26.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в закрито заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иво Димитров

Членове: Величка Борилова
Зорница Гладилова

като разгледа докладваното от Иво Димитров Въззивно търговско дело № 20221001000268 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по чл. 25 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ЗТРРЮЛНЦ).

Образувано е по жалба срещу решение на Благоевградски окръжен съд, с което е потвърден отказ на длъжностно лице по регистрацията при Агенцията по вписванията (АВ) към Министъра на правосъдието (МП) за вписване в регистъра на промени във вписаните обстоятелства за търговец, а именно – увеличаване на капитала на акционерно дружество, чрез увеличаване на номиналната стойност на издадените от дружеството акции.

В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на обжалваното решение, иска се отмяната му и указване на Агенцията по вписванията (АВ) да впише в регистъра заявените за вписване промени във вписаните обстоятелства за търговеца.

Във въззивното производство не са събирани нови доказателства.

Софийски апелативен съд, като извърши проверка на редовността на въззивното производство, както и на обжалваното първоинстанционно решение, намира следното:

Жалбата, като подадена от надлежна страна в законоустановения срок и срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна, по следните съображения:

Обжалваното първоинстанционно решение е валидно, допустимо и правилно по същество, поради следното:

Първоинстанционният съд правилно е анализирал разликата в правния режим на членството в акционерно дружество /АД/, каквато е правноорганизационната форма и на заявителя – жалбоподател в настоящото производство, и което е изцяло капиталово такова, в отлика от другите дружества на търговското право, в които има в по-голяма /пр. събирателни и командитни/, или по-малка /ООД/ степен, и личен елемент /ООД е определено от закона като капиталово такова – чл. 64 от ТЗ, но в отлика от АД, в ООД съдружниците имат и задължения да участват в управлението и дейността на дружеството, да оказват съдействие за постигането на целите на дружеството – чл. 124 ТЗ и др.п., които са характерни за персоналните дружества, и които липсват въобще в законовата уредба на АД, поради което и ООД следва да се определи като смесена форма между персоналните, и капиталовите търговски дружества/.

Все в тази връзка следва изцяло да се споделят изводите на първоинстанционния съд в насока на това, че акционерът не може да бъде задължаван да участва в увеличаването на капитала на АД, каквото увеличаване на капитала е заявено за вписване в конкретното регистърно /охранително/ производство, против неговата воля или най-малкото при липсата на изричното му или конклюдентно /пр. – чрез записване и изплащане на част от стойността на увеличението, и др.п. действия/, негово съгласие.

Изложеното в жалбите, с които както БлОС, така и настоящата въззивна инстанция са сезирани, и отнасящо се принципно към начините за увеличаване на капитала на АД, не държи сметка за съществената разлика в последствията при неупражняването на правата на заварените акционери при иначе законоуредените начини за увеличаване на капитала на АД, и конкретното, твърдяно да е осъществено такова увеличение, последиците от което са заявени за вписване.

При първоначална регистрация /записване на акции от учредителната емисия на АД/, както и чрез увеличаване на капитала чрез записване на нови акции, на разположение на акционерите е правото да изберат дали въобще да участват /в учредяването, респ. – увеличаването на капитала/, при конкретните условия, при които това бива осъществявано. Ако и доколкото същите се възползват от това си право и го упражнят, едва тогава и като следствие от изразената им воля за това, възникват задължения – да заплатят определената в устава или решението на ОСА, минимална стойност на акциите, които са записали, съответно – да изплатят в определен срок пълната им емисионна стойност, и едва при неизпълнение на последното им задължение /което обаче е следствие все пак и единствено на упражненото им право да участват в учредяването/увеличението на капитала/, същите биват заплашени от фингираното им изключване в случай, че не платят и след покана.

Нищо такова не е налице като правна възможност за акционерите в случая. Същите биват по задължителен за тях начин подчинявани на волята на мнозинството, достатъчно за приемане на съответните решения в ОСА, и без никаква възможност /ако са миноритарни такива/, да им влияят, наложено им, възможно и против волята им, участие в увеличаването на капитала на АД, под угрозата в случай, че ако не участват в същото, включително и до последната му фаза – заплащайки стойността на увеличението до пълната нова номинална стойност на акциите им, то и биха загубили акциите си, веднъж изцяло законосъобразно и съобразно устава на АД, придобити от тях, и вече изцяло изплатени, каквато хипотеза и въззивният съд, както и първоинстанционния такъв, намира за недопустима, съобразно принципите за организация и работа на АД.

Точно защото, както това се твърди и в жалбата, дружеството не може да има акции с различен номинал, и при съобразяване на изтъкнатия по-горе и в мотивите на първоинстанционния съд, на правата на акционерите, които вече са изплатили акциите си по старата им номинална стойност /или съответната им емисионна такава, съобразно конкретните условия на всяка от изпълнените, и изплатени емисии/, и на които не може да бъде налагано против волята им ново увеличение под угрозата да изгубят вече изцяло изплатените си акции, то и процесното увеличение по начина, по който

конкретно е осъществено, се явява недопустимо за вписване в регистъра.

По никакъв начин изложеното не противоречи на също приетото в мотивите на първоинстанционния съд и критикувано в жалбата досежно приложимостта на увеличаването на капитала чрез увеличаване номиналната стойност на акциите, но само със собствени на дружеството средства, при което увеличаване за акционерите не възникват парични задължения, а само право да се възползват от увеличената номинална стойност на вече записаните и изцяло изплатени от тях акции, и което би било изцяло допустимо, в отлика на процесното.

При така изложеното жалбата, с която настоящата въззивна инстанция е сезирана, се явява допустима, но неоснователна, а обжалваното с нея първоинстанционно решение, като валидно, допустимо и правилно по същество, следва да бъде потвърдено, със законните последици.

С оглед изхода на делото в настоящата въззивна инстанция, въззивният състав на основание чл. 272 от ГПК препраща и към мотивите на обжалваното първоинстанционно решение.

Воден от горното, Софийският апелативен съд, Търговско отделение, Пети състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 13 от 31. 01. 2022 г., постановено от Благоевградски окръжен съд, Тринадесети състав по т.д. № 221 по описа на съда за 2021 г.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____